

Nr 140.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid kommunikationsverken m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

I propositionen nr 239 har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 8 maj 1948, gjort framställning angående förändring i avseende å löneställning och antal beträffande vissa ordinarie befattningar vid kommunikationsverken m. m.

Propositionen innefattar i huvudsak följande förslag.

I fråga om postverket föreslås beträffande *personalförteckningen* följande ändringar, nämligen ökning av antalet förste byråsekreterare i Ca 27 från 11 till 12, ökning av antalet förste kontrollörer i Ca 25 från 43 till 45 och minskning av antalet byråsekreterare i Ca 24 från 16 till 15.

Vad angår telegrafverket föreslås beträffande *personalförteckningen* följande ändringar, nämligen införande av 1 verkstadsdirektör i Cp 16, utslutning av 1 verkstadsdirektör i Cp 14, införande av 1 verkstadsöveringenjör i Cp 12, utslutning av 1 verkstadsöveringenjör i Cp 10, ökning av antalet byrådirektörer i Ca 31 från 7 till 8, ökning av antalet förste byråingenjörer i Ca 30 från 14 till 18, minskning av antalet förste byråsekreterare i Ca 30 från 2 till 1, ökning av antalet förste sektionsingenjörer i Ca 30 från 17 till 20, minskning av antalet byråingenjörer i Ca 29 från 24 till 20, minskning av antalet sektionsingenjörer i Ca 29 från 12 till 9, ökning av antalet trafikinspektörer i Ca 29 från 6 till 7, ökning av antalet ingenjörer i Ca 27 från 8 till 12, ökning av antalet överkontrollörer i Ca 27 från 12 till 13, minskning av antalet förste kontrollörer i Ca 25 från 25 till 24 och ökning av antalet ingenjörer i Ca 25 från 26 till 30.

I *tjänsteförteckningen* skulle verkstadsdirektör införas i Cp 16 och utslutas i Cp 14 samt verkstadsöveringenjör införas i Cp 12 och utslutas i Cp 10.

I fråga om statens järnvägar har departementschefen förordat införande av befattningar för kontorist i Ca 13 och förste kontorist i Ca 15.

Kontoristerna och förste kontoristerna vid statens järnvägar äro för närvarande placerade i Ca 12 respektive Ca 14. På uppdrag av chefen för finans-

departementet har 1947 års biträdesutredning verkställt utredning rörande kontoristernas och förste kontoristernas löneställning. Utredningen har ansett sig icke böra förorda ändrad löneställning för ifrågavarande befattningshavare å järnvägsstyrelsens byråer och kontor, å distriktskanslierna, vid ban-, maskin- och förrådsavdelningarna samt vid huvudverkstäderna. Där- emot anser utredningen, att kontoristerna och förste kontoristerna vid trafikavdelningen och trafikinspektörsexpeditionerna böra uppflyttas till Ca 13 respektive Ca 15.

Över utredningens förslag ha utlåtanden avgivits av järnvägsstyrelsen och statens lönenämnd, vilka myndigheter avstyrkt förslaget, ävensom av svenska järnvägsmannaförbundet samt svenska järnvägarnas kontorspersonal- och arbetsledareförbund.

Svenska järnvägsmannaförbundet har tillstyrkt utredningens förslag.

Svenska järnvägarnas kontorspersonal- och arbetsledareförbund förordar för sin del, att kontoristerna och förste kontoristerna vid trafikavdelningen placeras i Ca 14 respektive Ca 16. Därjämte förordar förbundet, att de kamerala kontoristerna å styrelsens byråer och kontor, å distriktskanslierna, å ban-, maskin- och förrådsavdelningarnas kamerala kontor och expeditioner samt å verkstadskontoren placeras i Ca 14.

Departementschefen har anfört följande.

Frågan om kontoristernas och förste kontoristernas löneställning vid statens järnvägar har sedan länge varit föremål för diskussion. Av den lämnade redogörelsen framgår att det nu föreliggande förslaget framlagts av en av chefen för finansdepartementet tillsatt utredning. Vid ärendets beredning inom finansdepartementet har ansetts, att frågan bör underställas årets riksdag.

De betänkligheter, som framförts mot förslaget, äro förklarliga. Å andra sidan kan — särskilt vid jämförelse med förhållandena inom statsförvaltningen i övrigt — med fog göras gällande, att löneställningen för vissa kontoristgrupper vid statens järnvägar icke är tillfredsställande. Mot denna bakgrund synes mig det nu framlagda förslaget utgöra en godtagbar lösning.

Efter samråd med chefen för finansdepartementet förordar jag alltså, att befattningarna kontorist i Ca 13 och förste kontorist i Ca 15 införas vid statens järnvägar. Å Kungl. Maj:t torde få ankomma att efter förslag från järnvägsstyrelsen bestämma antalet befattningshavare i de bägge nya tjänstegraderna.

I förevarande sammanhang har utskottet till behandling förehaft två lika- lydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Löthner* (I: 398) och den andra inom andra kammaren av herrar *Hagård* och *Håstad* (II: 560), i vilka hemställts, att riksdagen måtte besluta att generellt införa befattningarna kontorist i Ca 13 och förste kontorist i Ca 15 vid statens järnvägar, så att det icke får ankomma på Kungl. Maj:t att efter förslag från järnvägsstyrelsen bestämma antalet befattningshavare i de båda nya tjänstegraderna.

Rörande de skäl motionärerna anfört till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen II: 560.

I avseende å statens järnvägar föreslås beträffande *personalförteckningen* följande ändringar, nämligen dels den 1 juli 1948 införande av 1 verkstadsöveringenjör i Cp 11, uteslutning av 1 verkstadsöveringenjör i Cp 10, ökning av antalet byrådirektörer i Ca 31 från 19 till 21, införande av 1 lantmätare i Ca 31, ökning av antalet förrådsintendenter i Ca 30 från 3 till 4, ökning av antalet förste baningenjörer i Ca 30 från 25 till 28, ökning av antalet förste byråsekreterare i Ca 30 från 7 till 8, ökning av antalet förste maskiningenjörer i Ca 30 från 19 till 21, ökning av antalet förste trafikinspektörer i Ca 30 från 29 till 33, ökning av antalet förste verkstadsingenjörer i Ca 30 från 2 till 4, uteslutning av 1 lantmätare i Ca 30, ökning av antalet befälhavare å tågfarja i Ca 29 från 3 till 4, ökning av antalet byråingenjörer i Ca 29 från 18 till 19, ökning av antalet förste byråsekreterare i Ca 29 från 4 till 6, ökning av antalet maskiningenjörer i Ca 29 från 2 till 3, ökning av antalet trafikinspektörer i Ca 29 från 5 till 7, minskning av antalet verkstadsingenjörer i Ca 29 från 5 till 4, ökning av antalet förste byråsekreterare i Ca 27 från 14 till 15, ökning av antalet ingenjörer i Ca 27 från 22 till 25, ökning av antalet överkontrollörer i Ca 27 från 3 till 4, ökning av antalet ingenjörer i Ca 25 från 62 till 69, ökning av antalet byråassistenter i Ca 24 från 39 till 44, ökning av antalet expeditjonsföreståndare i Ca 24 från 26 till 30, ökning av antalet kontrollörer i Ca 24 från 14 till 16, ökning av antalet revisorer i Ca 24 från 5 till 6 och ökning av antalet övermaskinister i Ca 24 från 3 till 4, dels ock den 1 januari 1949 ökning av antalet baningenjörer i Ca 29 från 12 till 13 och ökning av antalet byråassistenter i Ca 24 från 44 till 45.

I *tjänsteförteckningen* skulle verkstadsöveringenjör införas i Cp 11 och uteslutas i Cp 10, lantmätare införas i Ca 31 och uteslutas i Ca 30, förste kontorist införas i Ca 15, kontorist införas i Ca 13, båtsman och förste motorman å tågfarja införas i Ca 11 samt motorman å tågfarja införas i Ca 10.

I fråga om statens vattenfallsverk föreslås beträffande *personalförteckningen* följande ändringar, nämligen ökning av antalet kraftverksdirektörer i Cp 15 från 3 till 5, minskning av antalet driftchefer i Cp 10 från 4 till 2, ökning av antalet byrådirektörer i Cp 9 från 2 till 3, ökning av antalet byrådirektörer i Ca 31 från 6 till 7, ökning av antalet direktörsassistenter vid kraftverk i Ca 30 från 4 till 5, ökning av antalet förste byråingenjörer i Ca 30 från 14 till 15, ökning av antalet förste driftsingenjörer i Ca 30 från 3 till 4, minskning av antalet byråingenjörer i Ca 29 från 9 till 8, minskning av antalet driftsingenjörer i Ca 29 från 2 till 1, införande av 1 lantmätare i Ca 29 och uteslutning av 1 lantmätare i Ca 27.

I *tjänsteförteckningen* skulle lantmätare införas i Ca 29 och uteslutas i Ca 27.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag omfattar även luftfartsverket och Södertälje kanalverk. Anledningen till att även dessa båda verk upptagits i sammanhanget är att de numera erhållit karaktären av statliga affärsverk under kommunikationsdepartementet. Av praktiska skäl föreslås de nu inordnade under den sedan gammalt vedertagna benämningen kommunikationsverk.

Vad angår luftfartsverket erinras att för närvarande särskilda personalförteckningar finnas för luftfartsstyrelsen och flygplatsorganisationen. Anledning att för framtiden bibehålla denna uppdelning anses icke föreligga. Liksom beträffande övriga kommunikationsverk föreslås därför att styrelsens och lokalförvaltningens befattningar sammanföras i en för luftfartsverket gemensam personalförteckning från och med nästa budgetår.

I den för luftfartsverket gemensamma *personalförteckningen* föreslås följande ändringar, nämligen införande av 2 byråchefer i Ca 33, införande av 1 byrådirektör i Ca 31, införande av 2 distriktschefer i Ca 31, införande av 1 flygplatschef i Ca 31, utslutning av 1 förste byråingenjör i Ca 29, införande av 2 förste byråsekreterare i Ca 29 och utslutning av 3 flygplatschefer i Ca 28.

Beträffande *tjänsteförteckningen* skulle följande förändringar vidtagas, nämligen införande av byråchef i Ca 33, byrådirektör, distriktschef och flygplatschef i Ca 31 samt förste byråsekreterare i Ca 29 ävensom utslutning av förste byråingenjör i Ca 29 och flygplatschef i Ca 28.

Slutligen föreslås beträffande Södertälje kanalverk att i *tjänsteförteckningen* införes tjänstetiteln trafikbiträde i Ca 10.

Utskottet. Kungl. Maj:ts i förevarande proposition framlagda förslag avse nyinrättande eller uppflyttning i högre lönegrad av ett betydande antal befattningar vid kommunikationsverken, däri inräknade jämväl luftfartsverket och Södertälje kanalverk. Förslagen ha till en del föranletts av framställningar av vederbörande verksstyrelser, vilka i stort sett tillgodosetts i den omfattning som tillstyrkts av statens lönenämnd. Dessa förslag, som få ses mot bakgrunden av den allmänna fortgående utvecklingen av kommunikationsverkens rörelse samt genomförda statsförvärv av enskilda järnvägar, ha icke föranlett någon erinran från utskottets sida. Det beträffande uppflyttning av vissa kontorister vid järnvägsstyrelsen framlagda förslaget åter, som avstyrkts av järnvägsstyrelsen och statens lönenämnd, bygger på utredning, verkställd av 1947 års biträdesutredning. Utskottet är för sin del med hänsyn till vad departementschefen anfört i frågan berett tillstyrka jämväl detta förslag. Det motionsvis framförda yrkandet om en utvidgning av departementschefens förslag i denna del anser sig utskottet däremot icke böra förorda. Vad departementschefen i övrigt anfört och förordat har icke föranlett någon erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer alltså,

I. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i de av riksdagen godkända personalförteckningarna för post- och telegrafverken, statens järnvägar, statens vattenfallsverk, luftfartsverket och Södertälje kanalverk vidtaga de ändringar, som departementschefen i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 8 maj 1948 förordat;

Statsutskottets utlåtande nr 140.

b) medgiva, att i tjänsteförteckningen må vidtagas i nämnda statsrådsprotokoll förordade ändringar;

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att å övergångsstat uppföra de befattningar och utfärda de övergångsbestämmelser i övrigt, som vid genomförandet av förberörda förslag må erfordras.

II. att motionerna I: 398 och II: 560 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 4 juni 1948.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 144.
